

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
Półwysep Krymski przed zajęciem jego obszaru przez Tatarów.	
Osadnictwo i związki polityczne	19
Rozdział II	
Chanat Krymski.....	37
1. Najazd Tatarów na Krym. Początki państwowości	37
2. Etnogeneza Tatarów	42
3. Krym pod władzą dynastii Girejów	45
4. Ustrój polityczny Chanatu Krymskiego. Forma rządów	56
5. Polityka zagraniczna Chanatu	60
6. Demografia	68
7. Gospodarka Krymu	76
Rozdział III	
Krym pod władzą carów rosyjskich	79
1. Wojny Rosji z Chanatem Krymskim u schyłku XVII w. i XVIII w.....	79
2. Aneksja Krymu w okresie rządów Katarzyny II	87
3. Zmiany demograficzne. Straty materialne i ekonomiczne Tatarów.....	91
4. Odrodzenie narodowe Tatarów.....	96
5. Krym w literaturze i sztuce rosyjskiej jako mityczna Arkadia	100
6. Stereotyp Tatara	105

Rozdział IV

Krym pod władzą radziecką	117
1. Próby odrodzenia państwowości krymskotatarskiej	117
2. Rządy Macieja Sulejmana Sulkiwicza. Zdobycie Krymu przez bolszewików	125
3. Krymska Autonomiczna Socjalistyczna Republika Radziecka	129
4. Krym w okresie II Wojny Światowej. Wysiedlenia Tatarów	131

Rozdział V

Próby powrotu Tatarów na Krym	137
1. Walka Tatarów krymskich o przetrwanie narodowe. Repatriacja	137
2. Próby odbudowy tkanki społecznej mniejszości tatarskiej na Krymie	141
3. Rozpad Związku Radzieckiego i skutki tego procesu dla Tatarów	143
4. Status języka ukraińskiego	150
5. Roszczenia terytorialne Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy	156
6. Problem Floty Czarnomorskiej	170

Rozdział VI

Tło polityczne zajęcia Krymu przez Federację Rosyjską	179
1. Memorandum budapesztańskie	179
2. Stosunek Federacji Rosyjskiej do zmian politycznych na Krymie	183
3. Problem referendum	187
4. Przyłączenie Krymu do Federacji Rosyjskiej	195
5. Reakcja Ukrainy i państw zachodnich na aneksję Krymu przez Federację Rosyjską	200

6. Zajęcie Krymu przez Federację Rosyjską w optyce koncepcji kategorii interesu.....	213
Rozdział VII	
Suwerenność czy prawo do samostanowienia.....	224
1. Zasada samostanowienia narodów jako parawan aneksji	224
2. Zasada integralności terytorialnej a prawo do secesji.....	241
Rozdział VIII	
Konsekwencje zajęcia Krymu przez Federację Rosyjską	251
Zakończenie.....	260
Aneks	265
1. Opis Krymu.....	265
2. Memorandum Budapesztańskie	270
3. Uchwała Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej z 21 maja 1992 r. o ocenie prawnej wyższych organów władzy państwowej Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Radzieckiej o zmianie statusu Krymu.....	273
4. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską w kwestii formowania Marynarki Wojennej na bazie Floty Czarnomorskiej Jałta - 3.08.1992.....	274
5. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską w sprawie podziału Floty Czarnomorskiej z 23 czerwca 1992 r.....	276
6. Ugoda między Federacją Rosyjską a Ukrainą w sprawie Floty Czarnomorskiej z 9 czerwca 1995 r.	278
7. Ustawa Federalna Federacji Rosyjskiej o zaprzestaniu podziału Floty Czarnomorskiej z 23 października 1996 r.	282
8. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską o podziale Floty Czarnomorskiej 8 sierpnia 1997 r.	283
9. Porozumienie między rządem Ukrainy i rządem Federacji Rosyjskiej o wzajemnych rozliczeniach finansowych, związanych	

ze stacjonowaniem Floty Czarnomorskiej Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy z 28 maja 1997 r.....	289
10. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską o statusie i zasadach stacjonowania Floty Czarnomorskiej Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy z 28 maja 1997 r.	294
11. Porozumienie między Federacją Rosyjską i Ukrainą o statusie i warunkach stacjonowania Floty Czarnomorskiej Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy z 8 sierpnia 1997 r.	300
12. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską dotycząca stacjonowania Floty Czarnomorskiej na terytorium Ukrainy z 27 kwietnia 2010 r.....	307
13. Traktat o przyjaźni, współpracy i partnerstwie między Federacją Rosyjską a Ukrainą 28 maja 1997 r.	315
14. Porozumienie między Ukrainą i Federacją Rosyjską o demarkacji ukraińsko-rosyjskiej granicy państwowej	324
15. Umowa między Ukrainą i Federacją Rosyjską o wykorzystaniu Morza Azowskiego i Cieśniny Kerczeńskiej.....	326
16. Poczët chanów krymskich.....	327
Bibliografia.....	330
Źródła.....	330
Materiały	334
Literatura	336
Publicystyka	373